

NKTZWAM

IVN IJssel en Gouwe
nummer 129
januari 2022

Colofon

De Inktzwam 2022 – 1
Contactblad IVN
Afdeling IJssel en Gouwe

Redactie

Maps van Popering
Kitty van Wijnbergen

Emailadres

redactie@ivn-
ijsselengouwe.nl

Ledenadministratie

p.bolsterlee@gmail.com

Website

<https://ivn.nl/afdeling/ijssel-en-gouwe>

Twitter

Twitter.com/IVN_IJsselenG

KvK: 40465366

ANBI - RSINnr: 804440694

Betalingen/donaties via de

Triodos-bank

IBAN-nummer:

NL34 TRIO 0390 1459 39

t.n.v. penningmeester IVN te
Gouda.

Algemene informatie

IVN (Instituut Voor Natuureducatie en duurzaamheid) is een landelijke organisatie met ongeveer 170 onderafdelingen, waarbij ruim twintigduizend vrijwilligers zich lokaal inzetten om jong en oud bij de natuur te betrekken. Het IVN wil de mensen de natuur van dichtbij laten beleven – op school, in een natuurgebied of in hun eigen buurt.

Voor de regio Gouda, Krimpernerwaard, Reeuwijk en Bodegraven zetten de vrijwilligers zich daarvoor in door het organiseren van bv wandelingen, cursussen, excursies en lezingen en kinderactiviteiten.

Als u ons werk wilt steunen kunt u kint lid worden voor € 24,00 per jaar en u ontvangt dan de Inktzwam (2x per jaar) en circa 10 per jaar onze digitale nieuwsbrief. Daarnaast ontvangt u het landelijke blad "Mens en Natuur" (4x per jaar). U kunt u aanmelden via de website: <https://ivn.nl/afdeling/ijssel-en-gouwe>

© Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande toestemming van de auteur, fotograaf of tekenaar gepubliceerd worden

Kopij vóór

20 juni 2022

Inhoudsopgave

ALV 2022.....	3
Van de Redactie.....	4
In de aanbieding.....	4
Van de bestuurstafel.....	5
Even voorstellen.....	6
Vacature.....	7
Mijmering.....	8
Projectverslag Verbetering Waterrietvegetaties in de Reeuwijkse Plassen	9
Duurzame Markt.....	10
In veilige handen.....	11
Gezocht:.....	11
Activiteiten IVN-IJssel en Gouwe.....	13
Scharrelkids.....	15
Excursie trekvogels spotten.....	16
In het Zonnetje: Mascha Bom.....	17
Wist u dat.....	19
KNNV.....	19

ALV 2022

Dit jaar vindt onze jaarlijkse Algemene Leden Vergadering plaats op woensdagavond 16 maart vanaf 19.45 uur. Vanwege de telkens wisselende coronamaatregelen wordt dit, net als vorig jaar, een digitale bijeenkomst via zoom. Over een aantal weken ontvangt u digitaal de ALV-stukken en kunt u zich aanmelden om een link voor de vergadering te ontvangen.

Van de Redactie

De redactie wenst iedereen een voorspoedig 2022. We hopen op een groen en duurzaam nieuw jaar, waarin we al onze activiteiten weer volop mogen en kunnen ontplooiën.

Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland roepen 2022 uit tot Jaar van de Merel. De Merel is de meest talrijke broedvogel van Nederland. Toch neemt de Merel in recente jaren sterk af (29 procent sinds 2016). Waarom verdient één van de meest algemene vogels van Nederland zoveel speciale aandacht? De Merel is een algemene vogel, die al een aantal jaren in aantal achteruit gaat en dat roept vraagtekens op. Wat is er aan de hand met onze leefomgeving als zelfs algemene 'generalisten' als

de Merel het moeilijk krijgen?

Om meer inzicht te krijgen in de achtergronden van de populatieontwikkeling van de Merel, wordt in 2022 een aantal ecologische aspecten van de soort met de hulp van vogeltellers en een breed publiek onderzocht.

In de aanbieding

National Geographic

We hebben een flink aantal jaargangen van dit tijdschrift beschikbaar. U hoeft niet alle jaargangen tegelijkertijd mee te nemen, maar wel graag per jaargang.

Een bijdrage voor IVN IJssel en Gouwe is gewenst.

Wie heeft er belangstelling? Stuur een mailtje naar:
redactie@ivn-ijsselengouwe.nl

Van de bestuurstafel

Eric van der Brugge

Na het vertrek van Ton van Rossum is het bestuur op zoek gegaan naar een potentiële nieuwe voorzitter. Het bestuur is verheugd een kandidaat te hebben gevonden! Ellen van de Zilver zal op de komende ALV in begin 2022 door het bestuur worden voorgedragen. Een aantal van jullie zal Ellen inmiddels hebben ontmoet. Zij maakt momenteel kennis met alle werkgroepen, vooral door aan te sluiten bij activiteiten. Verderop in deze Inktzwam stelt Ellen zich verder voor.

Na jaren van groei onder leiding van Ton van Rossum gaat het bestuur de komende periode werken aan het versterken van de vereniging. Daarvoor wordt enerzijds gewerkt aan het vervullen van vacante functies, zoals die van activiteitencoördinator en werkgroep coördinator Voedselbos. Deze vacatures zijn inmiddels ook buiten de vereniging kenbaar gemaakt. Tevens zal gezocht worden naar meer actieve leden.

Anderzijds zal beleid worden aangescherpt, bijvoorbeeld daar waar het gaat over (sociale-)veiligheid van onze leden en deelnemers aan activiteiten. De komende tijd zullen jullie hier meer van horen onder de naam "in veilige handen" zie artikelje op pagina 11 van deze Inktzwam.

Tot slot wil het bestuur onze vereniging duidelijker positioneren: waar zetten wij ons als IVN wel en niet voor in. Onze omgeving benadert ons steeds vaker met vragen om ondersteuning. Het is fijn om te merken dat het IVN gezien wordt als een betrouwbare partner, maar het is niet altijd duidelijk welke activiteiten het best bij onze doelstellingen passen.

Bij alle bovenstaande punten zullen we de komende tijd hulp van onze leden nodig hebben. Houd er dus rekening mee dat we een beroep op jullie gaan doen!

De versoepeling van de coronamaatregelen heeft ons als vereniging deze zomer weer de mogelijkheid gegeven om enige publieksactiviteiten te organiseren (o.a. werkdagen voor VLB en Voedselbos, een middag voor de Scharrelkids en enkele excursies). Helaas hadden we al weer gauw een lockdown.

Corona zorgt voorlopig helaas voor onzekerheid waar het gaat over het al dan niet doorkunnen laten gaan van activiteiten. Dit houdt ons echter niet tegen om voor 2022 plannen te maken. Er is inmiddels een excursiekalender voor komend jaar opgesteld. Ook heeft het bestuur de hoop om in 2022 alsnog stil te kunnen blijven staan bij ons 40-jarig jubileum uit 2021. Zover is het echter nog niet. Hierover later meer.

Even voorstellen....

Mijn naam is Ellen van de Zilver. In juni zag ik een vacature bij Gouda Bruist dat IVN IJssel en Gouwe een nieuwe voorzitter zocht. Ik was benieuwd naar deze vereniging omdat ik IVN nog niet kende. Al ben ik een natuurliefhebber en vaak buiten te vinden, ik ben nooit op zoek geweest naar een natuurvereniging als IVN. Maar de beschrijving die ik op de website tegen kwam sprak bij heel erg aan.

Ik was al een tijdje op zoek naar een nieuwe uitdaging. In de zomer van 2020 ben ik met pensioen gegaan, maar vanwege Corona heb ik de eerste tijd nog even afgewacht voor ik iets nieuws ging zoeken. Wel wist ik dat ik graag iets in het bestuur van een vereniging wilde doen.

Na een informeren gesprek met de penningmeester besloot ik me aan te melden als kandidaat voorzitter. De veelzijdigheid van IVN, het vanuit een positieve houding mensen laten zien hoe mooi en waardevol de natuur is en het gevoel op deze wijze bij te kunnen dragen aan het behoud van de natuur, waren voor mij belangrijke redenen. Het gesprek met Ton en Eric dat daarop volgde beviel van beide kanten goed en sindsdien ben ik de 'beoogd' nieuwe voorzitter. Beoogd, want jullie moeten nog stemmen op de ledenvergadering in maart. In de periode tot de ledenvergadering woon ik diverse activiteiten bij en bezoek ik de verschillende werkgroepen om de vereniging en de vrijwilligers goed te leren kennen.

Ik ben verrast door alle verschillende activiteiten die er te doen zijn. Eerst ben ik bij een Steenbreekactie geweest in Korte Akkeren, ik heb vogels gekeken in Haastrecht en een eiland bezocht in Reeuwijk waar vrijwilligers op het land aan het werk waren. Ik ben ook op bezoek geweest bij het Voedselbos en heb met de Scharrelkids paddenstoelen gezocht. We hebben tijdens de Nacht van de Nacht door het Goudse Hout gewandeld en ik ben mee geweest naar een Brede School-activiteit. Daarnaast zijn er vergaderingen van diverse werkgroepen, zoals over het Reeuwijkse Plassengebied en de werkgroep Duurzaamheid. Genoeg te doen dus.

Wat valt er verder nog te vertellen? Ik ben 67 jaar, getrouwd met Hans en wij hebben twee zoons, een dochter en 5 kleinkinderen. Twee dagen per week

pas ik op de jongste twee kleinkinderen, de 3 oudste gaan inmiddels naar school, maar komen in de schoolvakanties nog altijd graag bij ons spelen. Mijn basis in het vrijwilligerswerk ligt bij Scouting. Daar ben ik jarenlang lid van geweest, als kind uiteraard als gewoon lid en later als kaderlid en bestuurslid. Ik heb in die tijd veel geleerd van leiding geven en het besturen van een vrijwilligersvereniging. Tot mijn pensioen heb ik verschillende banen gehad in de zorg, bij een vrijwilligerscentrale en de laatste 13 jaar bij de gemeente Gouda als beleidsadviseur (Wmo, welzijn en zorg). In mijn vrije tijd wandel en fiets ik veel en maak onderweg graag mooie natuurfoto's. Daarnaast speel ik piano en werk ik graag met lapjes en wol, van kinderkleertjes naaien tot vilten en breien. Dat wissel ik af met schilderen en in de tuin werken.

Vacature

Activiteitencoördinator

De activiteitencoördinator:

- stelt samen met de excursieleiders, voorafgaand aan een kalender jaar, het excursieprogramma en de bemensing daarvan voor het komende jaar vast;

zorgt, al dan niet zelf, voor communicatie rondom de excursies;

- houdt de administratie voor de aanmeldingen van de excursies bij en, indien nodig, toezicht op het aantal deelnemers om de maximum deelname niet te overschrijden. De coördinator reageert ook naar de aanmelders;
- stelt in overleg met het KNNV Gouda e.o. het lezingen- en cursusprogramma vast;
- stemt voortgang van het programma af met het bestuur van de vereniging.

Gevraagd

We zijn op zoek naar een enthousiaste man/vrouw die zich betrokken voelt bij de natuur en via de beschreven rol wil bijdragen aan het enthousiasmeren van inwoners van onze regio voor natuur en duurzaamheid. Kandidaten beschikken bij voorkeur over enige kennis van de natuur en onze regio om een concept excursieprogramma te kunnen opstellen.

Lijkt het dit leuk om onze vereniging op deze wijze te steunen, of wil je meer informatie, neem dan contact op met onze penningmeester (Eric van der Brugge) via penningmeester@ivn-ijsselengouwe.nl.

We horen graag van je!

Het bestuur IVN IJssel en Gouwe

Mijmering

Ton van Rossum

Parkinson Dit wordt mijn laatste Mijmering. Het mijmeren gaat mij niet meer zo goed af. Een soepele geest bezorgde mij steeds filosofische en speelse gedachten en een vloeiende pen met een Mijmering als resultaat. Maar het denken stukt en kraakt. Het stottert vaak meer dan mijn benen, daarom is dit mijn laatste Mijmering. De eerste twee Mijmeringen verschenen in Inktzwam 107 van januari 2014, nu in Inktzwam 129 de laatste. Dat was goed voor 23 Mijmeringen, ik schreef ze met veel plezier en hoop dat ze ook met plezier werden gelezen.

Dan nu mijn Mijmering!

De aarde is hard op weg naar een ecologisch armageddon. Wereldwijd daalt het aantal insecten snel en één ding is zeker: zonder insecten stort alles in. Bijna 80 procent van onze belangrijkste voedselgewassen wordt

bestoven door wilde insecten. En talloze dieren (die weer als voedsel dienen voor talloze andere dieren) zijn voor hun voedsel afhankelijk van insecten. Kortom: het uitsterven van insecten heeft desastreuze gevolgen voor de hele voedselketen. Inclusief de onze.

Een groep Duitse entomologen komt tot de onthutsende conclusie dat in de afgelopen jaren de insectenaantallen met zo'n 80 procent zijn afgenomen. De belangrijkste oorzaak hiervan is het massale gebruik van pesticiden in de landbouw.

Een van de dieren die insecten als voedsel hebben is de boomkruiper. Een vogel, met een opvallende gebogen spitse snavelpunt, ongeveer 12 cm groot, met bruinachtige flanken, een donkerbruine bovenzijde en een opvallend lichte borst. Laatst zag ik een boomkruiper bij mij in de tuin in de esdoorn bewoog hij/zij zich schoksgewijs over de stam en de takken. Hij klimt met korte rukjes spiraalsgewijs naar boven met de stijve staart tegen de bast gedrukt. Als hij boven in de boom is begint hij opnieuw onder aan de stam op zoek naar insecten en spinnen. Ik heb zo wel tien minuten naar de verrichtingen van de boomkruiper gekeken tot ik besloot om binnen mijn kijker te gaan halen om hem nog beter te kunnen zien. Toen ik terug kwam was de vogel gevlogen.

P.S. Voor de lezer die het niet weet, in januari van dit jaar is bij mij de ziekte van Parkinson geconstateerd. De ziekte is niet alleen maar kommer en kwel. Ik geniet nog steeds van de natuur in de tuin of tijdens mijn vele wandelingen al dan niet mijmerend.

Foto: Kitty van Wijnbergen

Projectverslag Verbetering Waterrietvegetaties in de Reeuwijkse Plassen

IVN IJssel en Gouwe heeft in 2018 van Provincie Zuid-Holland de subsidie gekregen om het project 'Verbetering waterrietvegetaties in de Reeuwijkse Plassen' tot uitvoer te brengen. Het project is een samenwerking van KNNV en IVN. IVN is de aanvrager.

Doel van het project is riet weer beter aan het groeien te krijgen door de afrasteringen op strategische plaatsen, nl historisch bekende broedlocaties van de Grote Karekiet aan te brengen. Het raster is bedoeld om vraat aan rietvegetaties door ganzen te beperken. Een zeer kwetsbare periode voor het riet is het vroege voorjaar als de groei van riet weer op gang komt. Ganzen eten graag de jonge scheuten, maar trekken ook in de loop van voorjaar en zomer grazend langs het riet.

Uit onderzoek van Jan van der Winden in het Vechtplassengebied (Winden J. v., 2016) is in 2016 gebleken dat het inrasteren van rietkragen tegen ganzen leidde tot aanzienlijk herstel van waterriet. In 2018 heeft Jan van der Winden Ecology samen met Watersnip Advies (Winden J. v., 2018) een inventarisatie uitgevoerd naar de staat van de waterrietkragen in de Reeuwijkse plassen. Mede op basis van deze inventarisatie zijn drie proeflocaties gekozen voor inrasteren in 2020.

De geplaatste rasters zijn ontworpen om ganzen uit het riet te weren. Daarnaast is er natuurlijk vraat van zoogdieren aan het riet, zoals door de Muskusrat en de Woelrat. Uit degelijk onderzoek van Peter van der Burg en Jan Vermaat in het Reeuwijkse plassengebied bleek dat de schade van muskusratten aan rietkragen en andere helofyten groot kan zijn. (Burg, September 2017) Afbeelding 1: Waterriet in Reeuwijkse Plassen bij Gravendijk, een projectlocatie 19A031 Projectverslag Verbetering waterrietvegetaties in de Reeuwijkse Plassen Watersnip Advies 3 In het IVN- projectplan van november 2018 zijn de volgende beoogde resultaten genoemd: • Er wordt 300m¹ oever afgerasterd. • Bij een oeverbreedte van 5 meter wordt 1500m² waterriet beschermd. De verwachting is dat het areaal waterriet met 20% zal toenemen, tot 1800m² in het eerste jaar. • Aan de landzijde zullen bomen en struiken die voor schaduw op de oever zorgen worden afgezet. • Er wordt een ontwerp voor de informatiebordjes gemaakt. Er worden maximaal 6 informatiebordjes geplaatst. (bij de geplaatste rasters om waterrecreanten te informeren over de functie en het doel van het raster.) • Er wordt een monitoringsrapportage

opgesteld zodat de opgedane ervaring ook toegankelijk wordt voor andere organisaties die met vergelijkbare situaties te maken hebben.

Resultaten:

- In 2020 is op 3 locaties op de Reeuwijkse Plassen 480m¹ raster geplaatst. 330 meter bestaat uit een raster van houten palen met pantanette gaas en 150 meter bestaat uit een raster van ijzeren buizen met schapengas.
- Bij een oeverbreedte van 5 meter is een oppervlakte van 2400m² waterriet beschermd door inrasteren
- De verwachting dat het areaal waterriet zal toenemen met 20% heeft op de locaties Kievitsakker en Gravendijk plaatsgevonden.
- Bij de gekozen locaties was geen sprake van houtopslag, er hoefden geen bomen te worden afgezet.
- Nabij de zangposten en broedlocatie van de Grote karekiet in 2020 in de plas Elfhoeven zijn informatiebordjes geplaatst om bootbezitters te verzoeken afstand te bewaren. Bordjes zijn verplaatst toen dit nodig was.
- In 2020 is een 0-opname gemaakt van het aantal rietstengels ter hoogte van de afrastering en de referentielocaties. In 2021 is deze telling herhaald om het effect van de rasters te kunnen bepalen.
- Er is een samenvattend beknopt verslag opgesteld van project en van de monitoring met voorlopige conclusies.
- Uitgroei van riet in een veld gele plompen is niet succesvol vanwege ganzen vraat op de locatie: Gravendijk-hoek Ree

U kunt het hele (digitale) rapport opvragen via: redactie@ivn-ijsselengouwe.nl

Duurzame Markt

Geslaagde dag van de Tuinambassadeurs

Zaterdag 6 november
hebben de

tuinambassadeurs met een stand op de duurzame markt in de Sint Jan gestaan. Veel mensen zijn langs geweest die folders, maar ook biologische bloembollen tegen een kleine vergoeding hebben meegenomen. Er zijn veel gesprekken gevoerd met geïnteresseerden.

In veilige handen

Onze IVN-afdeling IJssel en Gouwe heeft een aantal enthousiaste, actieve vrijwilligers die met elkaar diverse activiteiten organiseren. Dat gebeurt in principe altijd in een plezierige en voor alle betrokkenen sociaal veilige omgeving.

Helaas is dat in de huidige tijd niet altijd en overal zo vanzelfsprekend. Soms kan het mis gaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan deelnemers van een activiteit die onderling woorden krijgen. Het is in dat geval belangrijk om dan snel en adequaat hierop te kunnen reageren. Dat kan alleen als je hier van tevoren goed over na hebt gedacht en afspraken met elkaar hebt gemaakt.

IVN heeft onder de titel van “In veilige handen” beleid ontwikkeld over veiligheid. In een gelijknamige brochure geven zij aan op welke wijze de afdelingen met dit thema aan de slag kunnen gaan.

De komende periode gaan we hiermee met onze afdeling aan de slag. We willen met elkaar in gesprek gaan en nadenken over wat we in dit kader belangrijk vinden, welke afspraken we willen maken over hoe we met elkaar omgaan (zowel richting leden van onze afdeling, als deelnemers aan onze activiteiten) en vooral, wat we niet accepteren.

Dat geldt zeker ook voor de omgang met kwetsbare personen zoals kinderen, jeugdigen, ouderen en/of gehandicapten. We hopen dat jullie mee willen denken en praten, zodat de afspraken die we met elkaar maken ook breed gedragen worden. In de volgende Inktzwam meer hierover.

Gezocht:

2 Leden vertrouwenscommissie voor de IVN-afdeling IJssel en Gouwe

De activiteiten van de IVN-afdeling IJssel en Gouwe worden door vrijwilligers uitgevoerd. Natuurlijk moet dat in een plezierige en altijd veilige omgeving gebeuren. Vandaar dat we aandacht besteden aan de omgang en sociale veiligheid van kwetsbare personen zoals kinderen, jeugdigen, ouderen en/of gehandicapten.

Voorop staat dat IVN'ers altijd respectvol met elkaar en anderen omgaan. Daarom willen we ongewenst gedrag voorkomen. Het is niet mogelijk alles via omgangsregels en afspraken uit te bannen. IVN afdeling IJssel en Gouwe heeft het “in veilige handen” beleid van de landelijke vereniging geïmplementeerd. Als onderdeel van dat beleid heeft de afdeling een vertrouwenscommissie. Deze bestaat minimaal uit 1 man en 1 vrouw.

Wat doet de vertrouwenscommissie?

De vertrouwenscommissie van de IVN afdeling IJssel en Gouwe heeft een tweeledige rol:

- Behandeling van meldingen binnen IVN afdeling IJssel en Gouwe
- Begeleiding van het “in veilige handen” beleid van IVN:
 - ontvangst van meldingen uit de afdeling;
 - advies aan en klankbord voor de actieve leden en het bestuur van IVN afdeling IJssel en Gouwe;
 - bewaking van het afdelingsbeleid ‘In Veilige Handen’.

Wie ben je?

- Je bent een sociaal en toegankelijk persoon
 - Je hebt levenservaring en bent integer
 - Je kunt je neutraal en onafhankelijk op stellen
 - Je hebt affiniteit en/of ervaring met het creëren van een sociaal veilige omgeving en wil daaraan een bijdrage leveren
 - Je vindt het leuk om met vrijwilligers te werken
 - Je kunt goed schakelen tussen dagelijkse, praktische zaken en lange termijn denken
 - Je bent bereid om je voor minimaal 3 jaar aan deze rol te committeren
- Je bent IVN-lid of bent bereid dit te worden.

Wat krijg je ervoor?

- Je werkt in een kleine en enthousiaste commissie.
- De onkosten die je maakt worden uiteraard vergoed. Het is een onbezoldigde functie.

Interesse?

Ben je enthousiast? Stuur dan je cv en motivatie per mail naar Kees Lanser, secretaris@ivn-ijsselengouwe.nl o.v.v. ‘IVN IJ&G vertrouwenscommissie’. Je kunt via hetzelfde mailadres ook contact opnemen voor meer informatie of vragen.

Activiteiten IVN-IJssel en Gouwe

24 februari t/m 9 april: Vogelcursus KNNV en IVN

24 februari theorie wintervogels - excursie 26 februari.

10 maart theorie roofvogels - excursie 12 maart

24 maart theorie weidevogels - excursie 26 maart

7 april theorie vogels in bomen – excursie 9 april

Zaterdag 5 maart - 10.00-12.00 uur - Welkom Grutto excursie

Verzamelen parkeerplaats 't Weegje bij het Praathuis

Excursieleiders Ysbrand Swart en Judith Roth.

Zondag 10 april -14.00-15.30uur - Excursie stinse planten op het

Heempad Startpunt: infocentrum aan het Heempad

Excursieleiders: Kitty van Wijnbergen en Lourien van der Hoek

Dinsdag 26 april – 20.45- 22.00 uur - Nachtegalenexcursie

Vertrek 20.45 uur parkeerplaats bij restaurant Meijndel.

Excursieleiders: Ton van Rossum en Ysbrand Swart.

Zaterdag 14/ Zondag 15 mei Hofstedendagen

Locatie: infocentrum en kinderboerderij

Dinsdag 5 juli - 19.30-21.00 uur - Oude begraafplaats

Thema: natuur en cultuur

Startpunt: hoofdingang aan de Prins Hendrikstraat

Zaterdag 29 oktober - vanaf 20.00 uur - Nacht van de Nacht

Locatie: Goudse Hout

Verzamelpunt: parkeerplaats wielerbaan

Scharrelkids

Scharrelkidsactiviteiten zijn bedoeld voor kinderen onder begeleiding van (groot)ouder(s).

Zondag 23 januari - 13.00 uur -

Vogels kijken in de Hooge

Boezem

Zondag 24 april - 13.00 uur -

Proef het voorjaar in het voedselbos in de Goudse Hout.

Zondag 12 juni -14.00-16.00 uur

- **Slootjesdag**

Locatie: Goudse Hout

Startpunt: parkeerplaats Wielerbaan

foto: Peter Groot

Voedselbos

Werkdagen van het Voedselbos starten op de derde zaterdag van elke maand om 11.00 uur (in het broedseizoen wordt er niet gewerkt). Verzamelen (na aanmelding) voor de parkeerplaats bij de Volkstuinen aan de Goudse Houtsingel – dus **niet** bij de wielerveding!

Ook bij het voedselbos staat veiligheid voorop.

Kinderen zijn van harte welkom onder begeleiding van een (groot)ouder.

Wilt u een keer komen kijken of meewerken? Graag! Er zijn geen kosten aan verbonden. Meldt u wel aan bij Kees Lanser - telefoonnummer: 06-1117 9235 of per mail: alanser@filternet.nl.

VLB

Daar door corona al vele werkdagen geen doorgang konden vinden, verzoeken we u op de website te kijken voor de meest recente gegevens over de VLB-werkdagen.

Voor alle werkdagen geldt: verzamelen om 9.00 uur

Raadpleeg voor meer informatie, verzamelpunten, aanmelden, nieuwe activiteiten of eventuele wijzigingen onze website: <https://ivn.nl/afdeling/ijssel-en-gouwe/activiteiten>

Scharrelkids

Verslag zondag 24 oktober

Na anderhalf jaar geen fysieke bijeenkomsten door corona, konden we weer daadwerkelijk bijeen komen voor een activiteit van Scharrelkids. Onze herfstactiviteit 'Kijk eens onder die hoed' vond plaats in het Noorderhout, bij de Noordhoef en de Plaswijkweg.

Er waren 12 volwassenen en 12 kinderen, gewapend met zoekkaarten, een paddenstoelenapp en spiegeltjes om te kijken wat voor soort paddenstoel het zou kunnen zijn die we tegen zouden komen.

We begonnen met een spel met vragen over paddenstoelen, waarbij de kinderen het juiste antwoord moesten raden en daarna is het mycelium uitgelegd door middel van een bolletje wol dat werd vastgehouden door de kinderen zodat het zichtbaar werd wat er zich onder de grond afspeelde, voordat we een paddenstoel boven de grond zien. Het was mooi weer voor de wandeling en er waren zeer veel paddenstoelen te zien, doordat het ervoor veel geregend heeft. Al snel ging iedereen door de knieën om paddenstoelen te determineren. Het is erg moeilijk om de juiste paddenstoelnamen te vinden, de verschillen kunnen erg klein zijn en door de verschillende stadia van de

paddenstoelen, heb je niet altijd de juiste aanknopingspunten voor determinatie. Deze paddenstoelen denken we gevonden te hebben: Witte bultzwam, Glimmerinktzwam, Platte tonderzwam hebben we veelvuldig gezien op dode boomstronken, Oorzwammetje, Parelstuifzwam (?),

Geweizwam een aantal keer, Grijs mycena (?), Judasoor, Houwknotszwam, Schijnridderzwam, Karbolchampignon, Knolparasolzwam en Gewone elfenbankje.

Na ruim een uur zoeken, was het tijd voor wat te drinken en een koekje, waarna iedereen weer huiswaarts ging.

Excursie trekvogels spotten

Ysbrand Swart

Elf deelnemers stonden om 13.00 uur bij het startpunt van de excursie Trekvogels spotten in de Hoge Boezem nabij Haastrecht. De meesten kwamen uit de buurt maar ook van verder weg zoals Leiderdorp. Eric van der Brugge en Ysbrand Swart waren de gidsen bij deze excursie. De meeste deelnemers waren min of meer wel bekend met de locatie, maar waren nog of nauwelijks niet het gebied zelf ingegaan.

Na een korte introductie van het gebied aan de hand van een luchtfoto gingen we op pad. Het was bewolkt maar droog, vochtig en niet te koud. Bij de ingang van het gebied, was het gelijk scoren: een bruine kiekendief. Het gebied is een afwisseling van rietkragen, waterpartijen van wisselende groottes, omringd door een hogere dijk. Achter de dijk was er tot aan de horizon uitzicht over de weilanden. Bij de eerste waterpartij tuurden we naar de oevers en de erachter gelegen weilanden; overgangen zijn doorgaans de plekken voor bijzondere vogels. Uiteraard zagen we de bekende vogels zoals buizerden, fazanten, meerkoeten, de kolgans, grauwe gans, slobbeend, krakeend en de eerder genoemde bruine kiekendief.

Verderop het pad zagen we de watersnip, overvliegende graspiepers en erg ver aan de andere kant van het gebied een lepelaar. Ganzen waren volop aanwezig. Een groepje ganzen kreeg al vliegend onderling mot. Deze keer geen mooie V-vorm maar een chaotische 'knokpartij' waarbij een enkele gans een duikeling maakte en bijna neerstortte. Nog verderop zagen we in de weilanden achter de dijk een heleboel kievieten. De kievieten waren nerveus en bleven af- en aanvliegen. Of dat nu door de aanwezige buizerd, torenvalk of zwarte kraaien was, was moeilijk te bepalen. Ook hier weer groepjes overvliegende graspiepers en putters.

We liepen de dijk af naar de andere kant van het gebied. In de bocht naar de grote waterpartij, hoorden we de Cetus zanger. Bij de grotere plas verbleven we een poos, want met de telescoop was het daar aangenaam vogels spotten. De zon kwam langzaam door de wolken en dan zien de lepelaars er toch frisser uit. Een van de lepelaars bleef bedelen bij de ouder om voedsel: een luie lepelaar. Op de eilandjes landden ook groepjes rietgorzen, en een paar keer een watersnip. Ook mooi zichtbaar in het zonlicht was de groene tekening van de wintertaling. En verrassend was de aanwezigheid van de oeverpieper. Verderop bij de eilandjes zagen we grotere groepen smienten, slobbeenden, kuifeenden, krakeenden, kleine mantelmeeuwen en aalschovers.

Opvallend was dat de kuifeenden, krakeenden en zelfs de meeuwen nog in overgangskleed waren. De Hoge Boezem is een relatief klein gebiedje met ondergelopen polders, maar we konden ons toch twee uren vermaken met de vogels. Trekvogels waren helaas minder aanwezig. Desondanks kregen wij de indruk dat men zich wel vermaakt heeft tijdens excursie.

Topper. Foto: Marc Guyt

Als afsluiting van de tocht raadden we de deelnemers aan het gebied op eigen gelegenheid nog eens te bezoeken.

In het Zonnetje: Mascha Bom

Mascha is getogen in Gouda, waar ze als kind fijn buiten speelde en beestjes en planten ontdekte. In de tuin van haar opa en oma verzamelde ze soms slakken in een grote glazen pot.

Mascha is enkele jaren geleden terug gekeerd naar Gouda. Hiervoor woonde ze 10 jaar in Italië waar ze een baan had in de cultuursector.

In Gouda volgde ze de cursussen

excursieleider, tuinambassadeurs en groen in de zorg en werd lid van KNNV en IVN. Voor IVN-landelijk doet ze mee aan voorlichting over wilde bijen in tuincentra en nu zijn er plannen voor een workshop bijvriendelijk tuinieren bij onze afdeling.

Beleving van natuur vindt Mascha vooral in haar stadstuin van 12 meter lengte. Een tuin bij je huis vindt ze belangrijker dan extra ruimte in huis. Haar tuin is een paradijsje van inheemse en andere planten, klimmers en struiken. In potten, teilen, transparante bakken met slootwater, tegen de muren en zelfs op het schuurdak is voor heel veel een plaatsje gevonden; "schuurdaktuinieren" om pompoenen te kweken, want die nemen zoveel ruimte in in de tuin. Ze vindt het leuk om plantjes en zaden te ruilen in plantenbiebjes die deel uit maken van het project 'Stekjesroute'.*

Andere hobby's van Mascha zijn talen, cultuur en lekker eten. Ze gaat graag naar het Filmhuis, naar het Talencafé (één keer per maand) en Plantaardig eten bij buurthuis De Walvis (ook al is ze flexitariër). Ook luistert ze regelmatig naar podcasts over kunst, cultuur, ecologisch tuinieren en podcasts in het Italiaans.

Het goede van IVN-IJssel en Gouda vind Mascha de laagdrempeligheid en het educatieve karakter. De onderlinge communicatie tussen de verschillende werkgroepen zou beter kunnen, vindt ze. Kitty wijst haar op de nieuwsbrief van onze afdeling, die regelmatig wordt verstuurd.

Mascha wijst Tineke Kelderman aan voor het volgende Zonnetje.

Tip van Mascha Bom: de stekjesroute

Stekjesroute is een verzamelplatform voor het ruilen van stekjes en planten (kamer- en tuinplanten, moestuin, zaden, bollen etc) via stekjesruilkasten. Iedereen kan gratis stekjes en planten ruilen bij de stekjesruilkasten die op de route door heel Nederland en zelfs België te vinden zijn. Ik vind het een heel leuk initiatief (ook al bleek mijn geruilde meloen een courgetteplant te zijn).

<https://linktr.ee/Stekjesroute>

Er zijn er ook 3 in Gouda

- <https://goudabruist.nl/project/8440/buurttuin-en-plantenbieb-thorbeckelaan>
- <https://goudabruist.nl/project/7470/plantenbieb-gouda>
- <https://goudabruist.nl/project/7111/plantenasiel-gouda>

Wist u dat.....

- ... zich in één hectare grond al gauw een gewicht van meer dan twee ton aan bacteriën bevindt?
- ... een korstmos niet bestaat uit één schimmel en één alg, maar uit twee schimmels en een alg?
- ... er bacteriën zijn gevonden tot op een diepte van 3,7 km?
- ... een lichtpaarse pissebed niet een andere soort is, maar een zieke pissebed besmet met het regenboogvirus?
- ... mieren zo'n veertig verschillende klieren (voornamelijk op kop, poten en achterlijf) hebben, waarmee ze tien tot twintig verschillende feromonen (geurstoffen) aanmaken, waardoor ze met elkaar kunnen communiceren?
- ... de mannetjes van de veenmol op warme dagen in de ochtend- en avondschemering zingen met muzikale trillers?

Bron: Romke van de Kaa – De onderwereld van de tuin.

KNNV

Zondag 6 februari (14.00-16.00) - Natuur op het Heempad

Thema: winteractiviteiten

Locatie: infocentrum.

Organisatie: Frans Kingma

Zondag 1 mei (14.00-16.00) - Natuur op het Heempad

Thema: lenteactiviteiten.

Locatie: infocentrum

Organisatie: Frans Kingma

Zondag 24 juli (14.00-15.30) - Dagvlinders en libellen

Locatie: Goudse Hout.

Startpunt: parkeerplaats Wielerbaan

Organisatie: Kees Hendriks

Zondag 7 augustus (14.00-16.00) - Natuur op het Heempad

Thema: zomeractiviteiten

Locatie: infocentrum. Organisatie: Frans Kingma

Vrijdag 26 augustus (vanaf 21.00) - Nachtvinders kijken

Locatie: infocentrum Heempad. Organisatie: KNNV vlinderwerkgroep

Vrijdag 16 september (22.00 uur) - Vleermuizenexcursie

Locatie: Coenecoopbrug

Organisatie: Niels de Zwarte

Zondag 2 oktober (14.00-16.00) - Natuur op het Heempad

Thema: herfstactiviteiten.

Locatie: infocentrum. Organisatie: Frans Kingma

ivn natuur
educatie
IJssel en Gouwe

Indien onbestelbaar:
Redactie Inktzwam
p/a Vogelwikke 5
2412 AK Bodegraven

Port Betaald

